

กรมการจัดหางานกับงานในโลกยุคใหม่ (DOE : Future of Work)

เศรษฐกิจดิจิทัลกำลังเข้ามาเปลี่ยนแปลงโลกในหลากหลายรูปแบบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อวงกว้างอย่างรวดเร็วเกินกว่าที่ใครจะสามารถประเมินสถานการณ์ได้อย่างถูกต้องชัดเจนในก่อนหน้านี้ โดยเฉพาะประเด็นด้านการจ้างงานเป็นสิ่งที่ผู้คนทั่วโลกวิตกกังวลมากที่สุดถ้าหากงานที่มีอยู่จะต้องถูกทดแทนด้วยเครื่องจักรและปัญญาประดิษฐ์ ในมุมมองของประเทศไทยหากเป็นประเด็นด้านการจ้างงานภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการมีงานทำเป็นหน้าที่ของกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ดังนั้นเพื่อเตรียมการรองรับการทำงานในโลกยุคใหม่ กรมการจัดหางานจึงต้องเตรียมการรองรับในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นแรก การที่ประชากรไทยจะมีจำนวนมากที่สุดคือประมาณ 66 ล้านคนและสังคมไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์แบบในปี 2564 นั้น หากการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อช่วยลดการขาดแคลนแรงงานไม่สามารถทำได้เต็มที่ หรือใช้เวลายาวนานกว่าที่ควรจะเป็นในการเปลี่ยนผ่านจากการผลิตแบบใช้แรงงานจำนวนมากมาเป็นการใช้แรงงานควบคุมเครื่องจักร ย่อมจะทำให้ยังคงมีความต้องการใช้แรงงานอยู่ ส่งผลต่อการไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้แรงงานต่างชาติได้ อย่างไรก็ตาม ในอนาคตนั้นต้องมองว่าการใช้แรงงานต่างด้าวเป็นแค่เครื่องมือเสริมเพื่อแก้ไขปัญหาระยะสั้นตามความจำเป็นเท่านั้น

ประเด็นที่สอง คนในยุคดิจิทัลจะมีรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป จากเดิมที่เป็นแบบทางการ เช่น มีอาชีพหลักและทำงานเป็นเวลาในสำนักงาน เปลี่ยนเป็นทำงานตามเวลาที่สะดวก ไม่มีอาชีพเฉพาะตายตัว สามารถบริหารจัดการทั้งเวลาและค่าตอบแทนได้อย่างอิสระ การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้กรมการจัดหางานต้องปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้สนับสนุนและเชื่อมโยงให้กลุ่ม gig workers เข้ามาแจ้งข้อมูลผ่านระบบบริการจัดหางาน เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการคุ้มครองดูแลให้งานของคนกลุ่มนี้เป็นงานที่มีคุณค่า (decent work)

ประเด็นสุดท้าย ในอนาคตความตื่นตัวด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นมุมมองในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และการสร้างอาชีพเพื่อรองรับ green economy จึงเป็นอีกส่วนสำคัญสำหรับหน่วยงานในการแนะนำอาชีพ และส่งเสริมให้เกิดการจ้างงาน ในขณะเดียวกันต้องร่วมมือกับทุกสถานประกอบการในการยกระดับคุณภาพของแรงงานให้ตอบสนองต่อกระบวนการทำงานที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

กระบวนการจัดหางานและส่งเสริมการมีงานทำในอนาคตนั้น ต้องปรับตัวและเน้นการใช้เทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนการทำงาน ในด้านการบริการที่เข้าถึงได้หลากหลายรูปแบบ เช่น แอปพลิเคชัน เว็บไซต์ และสำนักงานเคลื่อนที่ตามพื้นที่ห่างไกล นอกจากนี้การเชื่อมโยงข้อมูลและการพัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) เข้ามาช่วยเสริมการทำงานในการคัดเลือกและจับคู่ระหว่างผู้สมัครงานและตำแหน่งงานมากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นการพัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์จะช่วยให้การวางแผนอาชีพสำหรับผู้ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ลดปัญหาการว่างงานและการขาดแคลนแรงงาน นอกจากนี้สิ่งสำคัญที่สุดคือการบริหารทรัพยากรมนุษย์ จำเป็นต้องพัฒนาคนให้มีทักษะรองรับกับงานหรืออาชีพที่เทคโนโลยีทดแทนได้ยาก เช่น งานที่ใช้ความละเอียดใช้ประสาทสัมผัสและมือ (Hand) งานที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ (Head) และงานที่ใช้ความฉลาดทางสังคม (Heart) จะเห็นได้ว่างานที่ใช้ทักษะทางร่างกาย และทักษะทางสมองยังเป็นงานที่จำเป็นอยู่เสมอ นั่นหมายความว่าหากการทำงานในอนาคตไม่ว่าจะอาชีพใด หากมีการใช้ทักษะความสามารถควบคู่กับการใช้สติปัญญาเข้ามาประกอบกันย่อมทำให้ผู้นั้นสามารถฝ่ากระแสของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้เสมอ